

Čís. 5212.

Bylo-li manželství rozloučeno též z viny manželky a tato vzdala se ve smíru při předchozím dobrovolném rozvodu výživného v předpokladu, že byt jí manželem postoupený zajistí jí dostatečnou výživu, nemůže se domáhati změny smíru pro změnu poměrů, s níž mohla a měla tehdy počítati.

(Rozh. ze dne 13. srpna 1925, Rv I 910/25.)

Žaloba rozloučené manželky, již domáhala se na svém bývalém manželovi placení výživného, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelka napadá odvolací rozsudek pro vadnost řízení a nesprávné posouzení právní. Ale odvolací soud právem neshledal oprávněným její nárok na výživné. Manželství navrhovatelky jest rozloučeno i z její viny a nemůže proto býti důvodem pro nárok na výživné. Ani nároku na odškodné dle §u 1266 obč. zák. nemá, když na rozluce nese vinu. Dovolatelka domáhá se sice výživného i z toho důvodu, že smír, jímž se při dobrovolném rozvodu, který předcházel rozluce, vzdala výživného, byl sjednán v předpokladu, že byt, manželem jí postoupený, zajistí jí dostatečnou výživu, a že tento předpoklad se nesplnil. Patrně tedy opírá svůj nárok i o výklad smíru a ustanovení §u 19 zák. rozl. Ale ani podle toho není její nárok opodstatněn. Žaloba o bezúčinnost smíru z důvodu omylu a donucení byla právoplatně zamítnuta. Jest ovšem věcí výkladu smlouvy o výživném, zda může při změně poměrů býti požadována i změna úmluvy a zvýšení výživného nebo výživné vůbec, zda bylo úmyslem stran, výživu vůbec krýti slíbenou úplatou i pro případ změny poměru. A tu právem nižší soudy poukázaly na to, že žalobkyně mohla počítati s tím, že z bytu, který si vymínila od manžela, vzdavši se výživného, nedocílí vždy plné úhrady vlastní výživy, a že by tedy neodpovídalo ani úmyslu stran ani poctivému výkladu smíru, by žalobkyně pro změnu poměrů, s níž mohla a měla počítati, mohla platnou smlouvu zvrátiti (§ 914 obč. zák.). Srov. judikát čis. 244 nejv. soudu vídeňského. Totéž lze vyvoditi z §u 19 rozl. zák. Dle tohoto ustanovení mohou se strany domáhati změny v úpravě majetkových poměrů z důležitých důvodů. Za takový důležitý důvod nelze však pokládati to, že manželka, která dokonce rozluce spoluzavinila, vzdavši se za postoupení bytu výživy, nemůže nyní z podnájmu bytu docíliti plné úhrady vlastní výživy, když s tím počítati mohla a měla. Právě to, že s tím mohla počítati, nemůže opodstatniti důležitosti důvodu, pro nějž domáhá se změny. Vždyť ustanovení §u 19 rozl. zákona jest jen použitím zásady, vyslovené v onom judikátu, a proto by odporovalo úmyslu stran i poctivému právnímu styku, kdyby strana, zklamavši se ve svých výpočtech, mohla již proto domáhati se změny smlouvy. Ale ustanovení §u 19 rozl. zák. jest v tomto případě dokonce vyloučeno již proto, že rozvod i rozluce staly se za platnosti rozlučovacího zákona.